

- PORTAL REWITALIZACJA
- AKTUALNOŚCI

Bulwary Północne. Publiczna łaźnia odkryta podczas remontu! Poznaj historię przymusu kąpielowego

19.10.2022 10:45 Miłosz Wika

- kategoria:
- Portal Rewitalizacji
- Rewitalizacja

Podczas remontu ulicy Północnej nad kanałem rzeki Łódki, na terenie Starego Miasta odkryto pozostałości po pierwszej w mieście publicznej łaźni. W przeludnionych łódzkich mieszkaniach nie było łazienek, a posiadanie wanny stanowiło

luksus.

Na zdjęciu odkryte fundamenty dawnej łaźni publicznej w miejscu przebiegu Bulwarów Północnych

Jedyny sposób na solidną kąpiel zapewniała wizyta w łaźni prywatnej lub miejskiej. Budowano je najczęściej w pobliżu łódzkich rzeczek, żeby ułatwić sobie odprowadzanie ścieków.

Tak też było w przypadku zakładu kąpielowego Jochela Monszajna wzniesionego nad rzeką Łódką u zbiegu Północnej i Wolborskiej. Na ulicy Północnej można zobaczyć odsłonięte fundamenty budynku łaźni.

Sanitarny horror

Prawdziwy sanitarny horror panował w Łodzi podczas I wojny światowej. W obawie przed wybuchem epidemii wśród niemieckich żołnierzy okupacyjne władze miasta nakazały gruntowne sprzątnięcie ulic, rynsztoków, dezynfekcję posesji. Zarządzono też przymus kąpielowy. Do łaźni, pod eskortą policjantów, prowadzono mieszkańców poszczególnych kamienic. Ich odzież i pościel dezynfekowano w mobilnych komorach dezynfekcyjnych. Na ulicach aresztowano osoby „obszarpane, zbrudzone i owszałe, których zaniedbany wygląd może wywołać oburzenie”. Obcinano im włosy, odwszawiano. Wydawanie tanich posiłków i innej pomocy socjalnej uzależniono od okazania zaświadczeń z pobytu w łaźni.

Łaźnie ludowe

W mieście z powodu rosnącej liczby zachorowań na czerwonkę, dur brzuszny utworzono łaźnie ludowe. Pierwszym takim przybytkiem była wynajęta przez władze miasta prywatna łaźnia przy skrzyżowaniu ulicy Północnej i Wolborskiej. Trafiali tam Łodzianie, którzy mieli kontakt z osobami chorymi na tyfus plamisty. W czasie kąpeli odkażano ich ubrania i bieliznę. Zakład nie posiadał tyłu wanien, żeby

obsłużyć rosnącą rzeszę skierowanych do kąpeli łodzian. Utworzono kolejne zakłady przy ulicach: Pomorskiej 16, Zachodniej 56, Żeromskiego 115. Ich sprawne funkcjonowanie zależało jednak od dostaw węgla. A tego, w czasie wojny, wyjątkowo w mieście brakowało.

Ostatnią publiczną łaźnię zamknięto w Łodzi pod koniec XX wieku. Istniała u zbiegu ulic Wodnej z Nawrot.

Projekt pn. "Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi - obszar o powierzchni 32,5 ha ograniczony ulicami Zachodnią, Podrzeczną, Stary Rynek, Wolborską, Franciszkańską, Północną, Wschodnią, Rewolucji 1905 r., Próchnika wraz z pierzejami po drugiej stronie ww. ulic" realizowany w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPLD.06.03.03-10-0001/17-00 zawartej w dniu 29 sierpnia 2017 roku.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

